

Helsingfors, den 4 februari 2019

Odontologiska Samfundet i Finland r.f. kallar till **m å n a d s m ö t e** tillsammans med Finska Läkaresällskapet **torsdagen den 14 februari 2019 kl. 18:15 (obs! tiden)** på Tandem, Fredriksgatan 30 A, Helsingfors

Mötesförhandlingar: Tremannarådets och Stipendierådets sammansättning
Nämndernas och kommittéernas sammansättning
Samfundets representant vid FDI-kongressen

Föredrag: Docent Patricia Stoor:” Ortognatisk kirurgi”.

Meny: Ceasarsallad med räkor
El pastor -ostsallad
Valenciansk paella
Fastlagsbullar

Anmälan till kansliet **senast fredagen den 8.2.** per tfn 010 311 1920 (må-to kl 12-14) eller e-post: kansliet@osf.fi , tack!

* * *

Vid årsmötet den 26 januari fick Samfundets styrelse för år 2019 följande sammansättning:

Ordförande	Monika Bök
Viceordförande	Kaj Rönnberg
Sekreterare	Veronica Lindgren
Skattmästare	Ulrika Sundén
Klubbhövding	Ina Rönnberg
Pressnämndens ordförande	Ann Nordlund-Törnqvist
Kursnämndens ordförande	Minna Backman
Medlemmar	Marika Doepel
	Camilla Svedberg-Smeds

ORDFÖRANDEHÄLSNING

Vänligen se vår ordförande, Monika Bööks brev till er i detta cirkulär!

MEDLEMSAVGIFTER 2019

Medlemsavgifterna för år 2019 hålls oförändrade: 100 euro i huvudstadsregionen (Helsingfors, Esbo, Grankulla, Kyrkslätt, Vanda, Sibbo), 50 euro för medlemmar bosatta på annan ort och 25 euro för medlemmar bosatta utomlands.

Juniormedlem betalar ingen avgift. Samfundister, som fyllt 63 år, är befriade från medlemsavgift.

PROGRAMKOMMITTÈN MEDDELAR

Se medlemsbrevet efter ordförandes hälsning, där hittar ni datum och program för årets månadsmöten. Pricka in i kalendern!

KURSNÄMNDEN MEDDELAR

Torsdagen den 4.4.2017 kl. 17.00 – 20.15 är det kvällskurs på Tandem!

Docent Karl-August Lindgren håller hands-on kursen:
"Att undersöka nacken", se bifogad kursinformation och tidtabell.

Anmälningar: kansliet@osf.fi **senast 21.3.**, men det går fint att anmäla sig redan nu!
Övriga kurser år 2019, vänligen se medlemsbrevet efter ordförandes hälsning.

ÅRSBOK 2019

Årsboken utkommer i år i tryckt form.

Samfundsmedlemmarna ombeds vänligen att kontrollera sina kontaktuppgifter i årsbok 2016-17 och meddela eventuella förändringar till kansliet snarast möjligt!

JUBILEUMSFONDEN

Samfundets Jubileumsfond har vuxit under årens lopp och det hoppas vi att den gör också i fortsättningen. Vill du donera en summa till förmån för vår verksamhet, ta kontakt med kansliet, kansliet@osf.fi, så får du mera information.

RESESTIPENDIER 2019

Vänligen notera att kriterierna för resestipendierna har ändrats. Ett skilt utskick kommer att skickas ut till medlemskåren gällande dessa reviderade kriterier. Ansökningstiden är fortlöpande. Se övriga kriterier i utskicket.

AKTUEL NORDISK ODONTOLOGI 2019 finns på Tandems bibliotek. Tidskriften kan lånas hem, men då bör lånan markera att den lånat boken med namn, telefonnummer och när den återlämnas. Lånetid högst en månad.

En hälsning från vår nya hedersmedlem Yrsa Le Bell gällande tidskriften Aktuel Nordisk Odontologi:

ODONTOLOGISKA SAMFUNDET I FINLAND r.f. Malmgatan 30 - FI-00100 Helsingfors – Finland – Tfn: 010-3111 920 – Email: kansliet@osf.fi - www.osf.fi

“Hej alla samfundister! Jag vill göra er uppmärksamma på att den fina lilla boken "Aktuel Nordisk Odontologi" har utkommit. Man kan beställa boken alternativt prenumerera på den via adressen: Universitetsforlaget. Address: Universitetsförlaget, Postboks 508 Sentrum, 0105 Oslo. Telefon:24 14 75 00 e-post: journals@universitetsforlaget.no

Närmare information om tidskriften finns på hemsidan:
www.idunn.no/aktuel_nordisk_odontologi

Årets bok innehåller artiklar (alla skrivna på skandinaviska) bl. a.:
Estetik, etik och butik
Eldre som ikke koopererer - etiske aspekter Hyposalivation og xerostomi
Kemoterapi-inducerad mukosittandskinner til behandling af voksne patienter med obstruktiv søvnapne Orofacial smärta och käkdysfunksjonsstörning i allmäntandvården
Fiberförsstärkta tandersättningar “

Bästa hälsningar till er alla från Yrsa

FINLANDS TANDLÄKARFÖRBUNDS MÅL INFÖR RIKSDAGSVALET 2019

En hälsning från korresponderande medlem Matti Pöyry, verksamhetsledare på Tandläkarförbundet:

“Det är klokt att satsa på munhälsan – Alla har rätt till en frisk mun. God munhälsa är en viktig del av hälsan. Varannan finländare har emellertid en kronisk inflammation av något slag i sin mun. Munsjukdomar försämrar livskvaliteten och arbetsförmågan. Det finns också ett samband mellan dem och ett stort antal sjukdomar. Munsjukdomarna kan till exempel öka risken för hjärt- och hjärninfarkt, försvaga vårdbalansen vid diabetes, ha ett samband med uppkomsten av Alzheimers sjukdom och vara en av orsakerna till missfall. Om de inte behandlas blir det dyrt för oss alla, såväl för individen, arbetsgivarna som för hela samhället. Det bör satsas klart mer än tidigare på att förebygga och behandla mun- och tandsjukdomar samt på vårdarrangemangen. Kolla på Finlands Tandläkarförbundets mål inför riksdagsvalet!”

[finlands tandlakarforbunds mal infor riksdagsvalet 2019.pdf](#)

I väntan på våren,

Styrelsen och Anki på kansliet

ORDFÖRANDES HÄLSNING

Bästa Samfundister,

Samfundets 82 verksamhetsår avslutades med årsmötet och årsfesten, som firades för en vecka sedan.

På årsmötet godkändes bokslutet för 2018 och det valdes en ny styrelse för 2019. Styrelsen fortsätter med i stort sett samma sammansättning som förra året. Ny i styrelsen är Kaj Rönnberg, som efterträder Marika Doepel som viceordförande. Ett stort tack till Kaj, som vi varmt välkomnar med i styrelsearbetet. Marika fortsätter i styrelsen som ledamot. Gunlög Lönngren får vi nu avtacka för hennes tre år som ledamot i styrelsen. För min egen del tackar jag för förtroendet och fortsätter mitt fjärde och sista år som ordförande.

På mötet presenterade Marina Kuhlefeldt den rapport hon i egenskap av verksamhetsgranskare tillsammans med Carola Strömberg skrivit. Denna omsorgsfullt och i konstruktiv anda gjorda analys av verksamheten, vilken ni alla har fått ta del av i ett tidigare medlemsutskick, stöder styrelsens arbete under det kommande året. Jag vill rikta ett stort tack till Marina och Carola och önskar att Samfundet också i fortsättningen har lika samvetsgranna verksamhetsgranskare. Samfundet är till för sina medlemmar och bara med aktiva medlemmar som ger feedback kan vi utveckla verksamheten. Goda idéer mottages gärna.

På mötet kallades professor Yrsa Le Bell till hedersmedlem. Yrsa har varit en stöttepelare för Samfundet både som vetenskaplig rådgivare och medlem i Samfundets stipendienämnd, där hon suttit med sedan 2001. Hon har också varit medlem i Samfundets kursnämnd åren 2007-2016. Professor Timo Närhi kallades till korresponderande medlem. Under hans tid som ordförande för Apollonia har det varma och fruktbara samarbetet mellan föreningarna fortsatt.

Som årsmötetalare hade vi vår korresponderande medlem Ola Fernberg, chef för verksamhetsutvecklingen i Örebro Län. Han sitter med i en arbetsgrupp, som har fått i uppdrag att utarbeta en modell för hur kunskapen i de Nationella riktlinjerna skall fås ut i den praktiska verksamheten. De Nationella riktlinjerna motsvarar våra egna God medicinsk praxis- och Avstå klokt-rekommendationer. Det har visat sig att

ODONTOLOGISKA SAMFUNDET I FINLAND r.f. Malmgatan 30 - FI-00100 Helsingfors –
Finland – Tfn: 010-3111 920 – Email: kansliet@osf.fi - www.osf.fi

tandläkarna inte använder sig av den tillgängliga kunskapen i riktlinjerna och att kvaliteten i vården varierar rätt mycket i de olika regionerna. Ola berättade på ett trevligt och humoristiskt sätt om hur man tänkt sig att få riktlinjerna implementerade i vårdarbetet. Kanske något vi kunde fundera på i Finland?

På själva festen på Glo Hotel Art var vi ett 50-tal närvarande och det gladdde oss alla att så många unga medlemmar var med och firade. Kamratskapstallriken gick i år till specialisttandläkare Lars Sjövall, som tyvärr var förhindrad att närvara. Han kommer att motta tallriken den 14 februari på Tandem, då vi håller vårt gemensamma möte med FLS.

Vi riktar blickarna framåt, inte riktigt så långt framåt som i mitt tal på årsfesten, som du kan läsa i slutet av detta brev, men på det kommande året. Utanför mitt fönster ser jag snödrivorna växa och under den tid jag skrivit detta brev har snötäcket vuxit med 30 cm. Många undrar hur de växande snödrivorna påverkar vårens ankomst. Likaså undrar vi i vårdbranschen vilka förändringar vi kommer att se i vårt arbete de kommande åren. En livlig debatt pågår ute i samhället. Efter uppdagandet av olägenheter inom åldrvården har kvaliteten i vården igen en gång lyfts fram i ljuset. Då de olika politiska ideologierna gör sina röster gällande, ställs ofta de privata och de offentliga tjänsterna mot varandra. Vi har ändå otaliga exempel på att såväl privata, offentliga eller tredje sektorns tjänsteproducenter, oberoende av storlek, kan erbjuda vård av hög kvalitet. Vårdens kvalitet avgörs i första hand av de personer som jobbar i organisationen, förutsatt att de ges möjlighet att påverka sitt arbete. För vår profession är det viktigt att vi som yrkesgrupp håller samman och försvarar våra gemensamma intressen och en god vård för våra patienter.

Sjukvården har genomgått stora strukturella förändringar under det senaste decenniet och förändringstrycket är fortfarande stort. Det är viktigt att vi som jobbar inom sjukvården låter vår röst höras. Se Tandläkarförbundets hälsning i medlemsbrevet. Kom ihåg att rösta i det kommande riksdagsvalet!

Styrelsen beklagar att hemsidorna inte är uppdaterade, men Samfundets nya hemsidor är under arbete och kommer att publiceras inom en nära framtid. Då kommer ni att hitta all väsentlig information där. Medlemsbrevet kommer även i fortsättningen att vara Samfundets viktigaste informationskälla.

Det blev ett långt brev, hoppas ni orkade läsa det i sin helhet..

Väl mött på Samfundet!

Monika
book.monika@gmail.com

Ordförandes tal på Samfundets 82 årsfest, den 26.1.2019

“Bästa festpublik

Kära vänner, inbjudna gäster, kolleger och avecer.

Kanhända känner ni lika som jag - det blir allt svårare att leva i nuet.

Jag citerar Graeme Woods:

Förändringstakten har aldrig varit så snabb som nu, och den kommer aldrig att vara så långsam som nu. Kanske detta förklarar varför det känns att tiden bara flyger iväg och morgondagen byts till gårdag, nästa månad till förra året osv osv. Stora reformer väntar, hur länge får vi se...

Det känns frestande att titta in i kristallkulan för att få en blick in i framtiden.

Hur ser framtidens tandvård ut?

Vad är tandläkarens roll?

Vilket behov finns det för sammanslutningar och föreningar som vårt Samfund?

Tyvärr är åtminstone min kula grumlig och ger mycket få svar.

Vi tar fakta till hjälp för att förutspå vad som komma skall.

Det är inte bara i Samfundet, utan också i inom vår yrkeskår, som vi står inför ett generationsskifte. Inom de närmaste 10 åren går ungefär en tredjedel av Finlands tandläkare i pension. En kollega går i pension och ersätts med en ny. I teorin är det som inget hänt, men i verkligheten går 40 år av yrkeslivserfarenhet i pension. Värdet av den erfarenhet och yrkeskompetens som de 40 åren betyder i verkligheten underskattar man ofta i västvärlden. När vi blir äldre förbättras vår förmåga att på basen av tidigare erfarenheter och inlärt beteende se mönster och sammanhang. De unga är däremot snabba i att ta in ny information. Tillsammans kan vi bygga upp en framtid som är den bästa möjliga för oss alla. Inte bara i vår förening utan också i arbetslivet. Samtidigt är det viktigt att komma ihåg att de beslut som nu fattas påverkar den framtid som framförallt våra unga skall leva i.

Alla fakta talar för att den ekonomiska tillväxten stannar av. De låga födelsetalen i Finland och den ökande andelen åldringar kommer att betyda att det blir en hårdare kamp om de offentliga utgifternas finansiering. Hur tandvården finansieras beror långt på hur högt munhälsan prioriteras av våra beslutsfattare. Med forskningsresultat som visar att munnens sjukdomar utgör riskfaktorer för många andra sjukdomar och påverkar människans välbefinnande och hälsa, har odontologin fått en förhöjd status. Tandläkarnas arbete anses inte mera vara bara ett

ODONTOLOGISKA SAMFUNDET I FINLAND r.f. Malmgatan 30 - FI-00100 Helsingfors –
Finland – Tfn: 010-3111 920 – Email: kansliet@osf.fi - www.osf.fi

“akademisk hantverkarjobb”, utan även på bredare front har beslutsfattare börjat förstå att en god munhälsa ger livskvalitet på många plan. Tändernas, bettets och munslemhinnornas sjukdomar invalidiserar en människa; dåliga tänder är ett socialt stigma. Vårt arbete är oerhört värdefullt och krävande. Det behövs manuella färdigheter, god syn och tredimensionell gestaltning, sociala talanger, kreativitet och därtill ett brett medicinskt kunnande.

Centrala element i vårdarbete är dialog, att lyssna, respektera och förstå den andra. Merete Mazzarella har skrivit mycket om medicin och humanism. Hon drar paralleller mellan konst och vårdarbete; båda representerar långsamhetens kultur. Vi blir inte effektivare med att strama åt tidtabeller. Ifall ett musikstycke tar 30 minuter och är komponerat för en stråkkvintett kan en musikkvartett inte framföra samma musikstycke på 20 minuter. Eller med andra ord, gräset växer inte snabbare fast man drar i det. Det är självklart för oss alla som jobbar inom vården att ett patientbesök tar den tid det tar och kräver absolut närvaro.

På Lokaltapiolas hemsidor hittade jag följande rubrik: Distanzläkare kunde sköta hela 70 % av läkarbesöken på distans - detta passar majoriteten av finländarna. Uttalandet baserar sig på den analys bolaget gjort av de kundkontakter som deras digitala kundtjänst haft de senaste två månaderna.

I Kina har den digitala vården nått nya nivåer. Obemannade kliniker fungerar som små hytter på några kvadratmeter, där patienten får svara på ett strukturerat frågebatteri som styrs av en algoritm. AI-läkaren, dvs algoritmen, föreslår en diagnos, som en mänsklig läkare på distans bekräftar. Dessa Ping An Good Doctor har över 230 miljoner användare.

Den kinesiska varianten av läkarbesök känns än så länge rätt avlägsen, men ett som är säkert är att den artificiella intelligensen redan intagit betydande mark inom vården och kommer att fortsätta sin frammarsch. Det är också säkert att vi kommer att behöva AI och den kommer att hjälpa oss i vårt arbete. Viktigt är att vi förstår hur den fungerar, dess begränsningar och dess möjligheter, så att den blir vår samarbetspartner som vi styr och använder för att ge den bästa vården till våra patienter.

Ur min kristallkula börjar jag skönja konturerna av framtidens tandläkarmottagning.

Jag ser en högt kvalificerad kollega som förklarar för den sjuka patienten vad diagnosen innebär och vilka vårdmetoder som är att rekommendera.

Kollegan böjer sig över sin patient i tandläkarstolen och försäkrar att allt är bra och trycker sin lugnande hand över patientens axel. Relationen mellan patient och läkare är trots allt det centrala inom praktiserandet av medicin och en nödvändighet för att erbjuda vård av hög kvalitet. Vårdförhållandet bygger på det förtroende patienten har till sin läkare.

Jag ser också vårt Samfund som en förening som fungerar som en samlingsplats för kolleger. Det kommer att finnas en efterfrågan av interaktiv fortbildning där kolleger samlas för att lyssna och lära sig nya saker. Det finns inget som säger att vi i framtiden skall tillbringa mindre tid med varandra och mera tid med en skärm.

Vad jag önskar är att vårt kollegium också i framtiden skall åtnjuta våra patienters förtroende. Jag önskar att våra chefer tillsammans med oss försvarar våra arbetsmetoder som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Jag vill inte se mera byråkrati som äter resurser utan att tillföra någon nytta för patienten. Jag vill att patienten skall få välja sin läkare och åtnjuter kontinuitet i vården. Jag vill att läkarna skall ha möjlighet att fortbilda sig för att kunna tjäna sina patienter och kunna erbjuda den bästa vården.

Vi lever i spännande tider med riksdagsval om ett par månader. Sote reformen hänger nu på en tunn tråd och hur det än går med denna reform, och vad vi än tycker om den, kommer arbetet med att förnya hälsovården att fortskrida.

Hur framtiden ser ut beror på våra egna val. Ju aktivare vi är desto mera kan vi påverka. Vår röst bör höras då besluten gäller vårt arbete och vår professions framtid.

Också Samfundets framtid ligger i våra egna händer. Det gläder mig oerhört att så många av våra unga duktiga juniorer är med oss ikväll. Ni är vår framtid. Ta tillvara de goda Samfundet har att erbjuda. Forska, var öppna och nyfikna inför framtiden, våga synas, stå på er. Var stolta över det fina yrke ni valt. Samfundet stöder er på vägen.

Idag avslutar vi Samfundets 82 verksamhetsår. På årsmötet godkände vi de ekonomiska ramarna för nästa års verksamhet, samt fick en ny styrelse. Jag tackar för förtroendet och skall göra mitt bästa för att styra verksamheten mitt fjärde och sista år som ordförande.

Jag vill ta tillfället i akt och tacka alla som ställer upp och gör vår verksamhet möjlig. En samfundist som i år har gjort ett stort jobb bakom kulisserna såväl i kursnämnden som i festkommittén och som jag speciellt vill tacka är vår f.d. ordförande Lisa Grönroos. Lisa skraddarsydde och verkställde den mycket lyckade internatkursen på Hanaholmen. Hon har också varit till stor hjälp för styrelsen då hon planerat och administrerat själva festen ikväll. Jag önskar Lisa komma fram.

Sedan önskar jag presentera vår styrelse för er alla.

Ett stort tack och applåder till

Gunlög, som suttit som ledamot i tre år. Jag tackar för det arbete du gjort i styrelsen.

Marika, du avgår som viceordförande men fortsätter som ledamot.

Veronica, vår sekreterare

Ina, festkommitténs ordförande

Ann, pressnämndens ordförande

Kursnämndens ordförande Minna, vår andra ledamot Camilla och vår skattmästare

Ulrika kunde tyvärr inte närvara ikväll. En applåd till dem ändå.

Som ny i styrelsen välkomnar jag Kaj, vår färska viceordförande.

Sist men inte minst vill jag tacka Raoul. Vad skulle vi göra utan dig?

Jag ber er stanna upp för en stund.

Var närvarande med alla sinnen, lyssna på dina andetag och ta tillvara den fina stund vi just nu befinner oss i.

ODONTOLOGISKA SAMFUNDET I FINLAND r.f. Malmgatan 30 - FI-00100 Helsingfors – Finland – Tfn: 010-3111 920 – Email: kansliet@osf.fi - www.osf.fi

Så låt oss lyfta våra glas och dricka Pehr Gadds skål!

Må dess arbete

Med

Vett, Flit och Enighet

Fortgå

Till att skapa

Dygd, Ära och Godt Samvete

Samt

För kommande Tider

Lifva

Sinnet att kunna, Hjärtat att vilja

Vårda Modersmålet

Främja Vetenskapen

Och

Gagna Fäderneslandet, SKÅL “

ÅRETS MÅNADSMÖTEN 2019

Lö 26.1. Årsmöte och årsfest Årsmöte på Tandem. Övertandläkare Ola Fernberg:” Från ekonomistyrning till kunskapsstyrning –hur får man det att hända?” Årsfest på GLO Hotel Art.
To 14.2. Månadsmöte tillsammans med FLS kl. 18.15 på Tandem Docent Patricia Stoor:” Ortognatisk kirurgi”.
Fre 15.3. Kamratafton - Edith Södergranafton Agneta Rahikainen: Vierge moderne – Edith Södergran och” den nya kvinnan”.
To 4.4. Månadsmöte (kurskväll med Kalle Lindgren 2x45 min.) Docent Karl-August Lindgren: "Att undersöka nacken".
To 23.5. Möte och utflykt - våravslutning Barnsjukhuset alternativt Riksdagshuset, öppet.
Fre 27.9 månadsmöte i Åbo.
Fre 11.10 Tandem, program öppet.
To 7.11 på Tandem: Kjell Westö.
Fre 13.12 julfest på Tandem.

KURSER 2019

25.1.2019	" Peri-Implantit – hjälp vad gör jag	Tandem kl. 8.30- 16	Övertandläkare Ann-Marie Roos Jansåker
4.4.2019	"Att undersöka nacken"	Tandem kl. 17- 20.15	Docent Karl-August Lindgren
27-28.9.2019 Internatkurs OBS! Ändrat datum!!	"Tmd-problem: Modern diagnostik och behandlingslinjer."	Åbo, Marina Palace hotell, fredag 27.9., Tandkliniken lördag 28.9., praktisk träning	professor h.c Yrsa Le Bell, odont. dr, specialisttandläkare Marika Doepel, odont. dr, specialisttandläkare Marjo-Riitta Liljeström

Tandläkardagarna 7-9.11-2019, torsdag eftermiddag.

Docent Helena Fransson, Malmö Universitet.

Rubriker:

Nationella riktlinjer för akutbehandling och
Survival of endodontically treated teeth.